

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على
رسول الله و على آله و اصحابه الى يوم الدين و
اما بعد :

اعتكاف

اعتكاف در لغت به معنی ماندن و درنگ کردن است و در
اصطلاح شرع یعنی : ماندن و نشستن در مسجد همراه با
قصد و نیت به خداوند .

اعتكاف بر دو گونه است :

۱-اعتكاف واجب , آنكه شخص با نظر كردن بر خودش
واجب گرداند .

۲-اعتكاف سنت, یعنی شخص مسلمان بخاطر تقرب به
خداوند و پیروی از رسول اکرم ﷺ در مسجد اعتكاف می
نشیند , بخصوص در ده روز آخر رمضان که تاکید بیشتری
شده است .

قرآن کریم و سنت پیامبر ﷺ و همچنین اجماع بر مشروعیت
آن دلالت می کند .

قرآن کریم می فرماید : ﴿ وَلَا تُبَشِّرُوهُ ۚ وَانْتُمْ
عَنْكُفُونَ فِي الْمَسْجِدِ ۝ ﴾ [بقره : ۱۸۷].

«هنگامی که در مساجد به اعتكاف نشسته اید با همسرانتان
آمیزش نکنید».

حضرت ام البنین عایشه رضی اله عنه می فرماید: «حضرت
رسول الله ﷺ همیشه ده روز آخر ماه رمضان به اعتكاف
می پرداخت تا اینکه خداوند او را وفات داد , پس
همسرانش بعد از وی به اعتكاف نشستند».

بخاری (۲۰۲۶) و مسلم (۱۱۷۲).

اما نووی می فرماید : مسلمانان بر استحباب اعتكاف اجماع
دارند , بخصوص در ده روز آخر ماه رمضان که تاکید
بیشتر دارد. شرح صحیح مسلم (۳۲۴/۴).

اركان اعتكاف

۱-نیت ۲-ماندن در مسجد

شروط اعتكاف كننده :

- ۱-مسلمان باشد , پس اعتكاف كافر درست نیست .
- ۲-عقل و ممیز باشد , اعتكاف شخص دیوانه و بچه غیر
ممیز صحیح نیست .
- ۳-پاکی از جنابت .
- ۴-پاکی از حیض و نفاس (برای خانمها) و اعتكاف آنها
باید با اجازه و رضایت همسران باشد .
- ۵-ماندن در مسجد , و افضل و بهتر اینست که مسجد
جامع باشد .

سلسله مباحث رمضان (۳)

آداب اعتکاف:

- ۱- خود را به نماز، ذکر و دعاء و استغفار و تلاوت قرآن و درود بر پیامبر ﷺ مشغول نماید.
 - ۲- از سخنان بیهوده اجتناب کند. و زبان خویش را جز به خوبی نگشاید.
 - ۳- در غیر رمضان برای معتکف مستحب است که روزه باشد.
 - ۴- در مسجد جامع باشد، تا اینکه برای شرکت در نماز جمعه از مسجد بیرون نشود.
- حضرت ام المومنین عایشه رضی الله عنها می فرماید:
- «شخص معتکف نباید به عبادت بیمار برود، و نه در تشیع جنازه شرکت کند، و نه زنی را لمس کند و نه هم خوابی کند، و از مسجد بجز برای کار ضروری و قضای حاجت بیرون نشود، و اعتکاف بدون روزه درست نیست، و اعتکاف جز در مسجد جامع صحیح نیست.»

آنچه اعتکاف را باطل می کند

- ۱- بیرون شدن بدون عذر و حاجت از مسجد.
- ۲- زایل شدن عقل. (دیوانگی و مستی)
- ۳- همبستری با همسران

۴- شروع شدن دوره ماهیانه و خون نفاس، (پس برخانمها واجب است که در چنین حالتی فوری از مسجد بیرون شوند).

شب قدر

شب قدر بر همه شبهای سال فضیلت و برتری دارد بخاطر اینکه قرآن کریم در آن شب نازل شده است. خداوند می فرماید: ﴿ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿۱﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿۲﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ حَرِيرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿۳﴾ تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿۴﴾ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿۵﴾ [قدر].

و در جای دیگر خداوند می فرماید: ﴿ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَرَّكَةٍ ۚ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿۱﴾ ﴾ [دخان: ۳].

«ما قرآن را در شبی مبارک و گرامی نازل کردیم»

پیامبر ﷺ درباره فضیلت این شب می فرماید: «کسی که در شب قدر براساس ایمان به خدا و امید اجر و پاداش از وی به نماز بایستد (و به عبادت مشغول شود) گناهان گذشته او بخشیده می شود». امام ابو داود (۲۴۷۳) و بیهقی (۳۲۱/۴).

شب قدر در یکی از شبهای ده روز آخر رمضان است بدین خاطر به زنده داری این ده روز آخر سفارش شده

است. در حدیث آمده است: «شب قدر را در شبهای فرد ده شب آخر رمضان تلاش کنید». امام بخاری (۲۰۱۷)

پیامبر ﷺ در ده روز آخر رمضان سخت به عبادت مشغول می شدند چنانکه ام المومنین عایشه می فرماید: «هنگامی که ده روز آخر ماه رمضان فرا می رسید. رسول الله ﷺ شب بیدار می ماند و خانواده اش را بیدار می کرد و سخت به عبادت مشغول می شد». امام بخاری (۲۰۲۴) و مسلم (۱۱۷۴)

از حضرت عایشه روایت شده است که می فرماید: به رسول الله ﷺ گفتم: اگر دانستم کدام شب قدر است چه بگویم؟ پیامبر ﷺ فرمودند: بگو: «اللهم انك عفو تحب العفو فاعف عني»

«پروردگارا: بی شک تو بسیار آمرزنده ای و آمرزش را دوست می داری. پس مرا بیامرز». حدیث صحیح است امام ترمذی (۳۸۱۳) و ابن ماجه (۳۸۵۰).

**وصلی الله وسلم علی محمد و علی آله و اتباعه
الی یوم الدین**